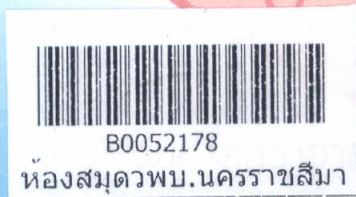

การพยาบาลผู้ป่วยเด็กที่มี

ความผิดปกติในระบบทางเดินปัสสาวะ:

Pediatric Nursing Care on
Urinary Tract Abnormalities

B0052178

ห้องสมุดวทบ.นครราชสีมา

ผู้ประพันธ์: น.ส. ชลิตา ธนจิรัฐกุล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1. กายวิภาคของระบบทางเดินปัสสาวะโดยทั่วไป	1
2. กายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบทางเดินปัสสาวะในเด็ก	5
3. พัฒนาการของไตในระยะเป็นตัวอ่อนในครรภ์	8
4. หน้าที่ของไต	9
คำถามท้ายบทที่ 1	13
บทที่ 2 การประเมินระบบทางเดินปัสสาวะในเด็ก	15
1. ประวัติ	15
2. การตรวจร่างกาย	17
3. การค้นพบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	19
4. ปัจจัยเสี่ยง	21
5. การตรวจพิเศษ	23
คำถามท้ายบทที่ 2	30
บทที่ 3 การพยาบาลเด็ก: กลุ่มที่มีความผิดปกติของระบบทางเดินปัสสาวะมาแต่กำเนิด	31
1. ภาวะไม่มีไต	31
2. ไตอยู่ในตำแหน่งผิดปกติ	33
3. ไตมีรูปร่างเล็กกว่าปกติ	35
4. ไตรูปเกือกม้า	36
5. ภาวะมีท่อไตเกิน 2 อัน	37
6. ท่อไตเปิดผิดตำแหน่ง	38
7. ภาวะรูเปิดท่อปัสสาวะเปิดต่ำกว่าปกติ	41
8. ภาวะรูเปิดท่อปัสสาวะเปิดสูงกว่าปกติ	43
9. ภาวะของกระเพาะปัสสาวะปลิ้น	44
10. อัณฑะไม่ลงถุงอัณฑะแต่กำเนิด	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล :	
กลุ่มที่มีความผิดปกติของระบบทางเดินปัสสาวะที่เป็นมาแต่กำเนิด	47
คำถามท้ายบทที่ 3	57
บทที่ 4 การพยาบาลเด็ก: กลุ่มมีภาวะอุดตันและมีถุงน้ำผิดปกติในระบบ ทางเดินปัสสาวะ	59
1. นิ่วในระบบทางเดินปัสสาวะ	59
2. ไตเป็นถุงน้ำ	62
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล :	
กลุ่มมีภาวะอุดตันและมีถุงน้ำผิดปกติในระบบทางเดินปัสสาวะ	65
คำถามท้ายบทที่ 4	69
บทที่ 5 การพยาบาลเด็ก: มะเร็งของไต	71
มะเร็งของไต	71
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล:	
มะเร็งของไต	74
คำถามท้ายบทที่ 5	78
บทที่ 6 การพยาบาลเด็ก: กลุ่มที่มีการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ	79
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล:	
การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะในเด็ก	90
คำถามท้ายบทที่ 6	92
บทที่ 7 การพยาบาลเด็ก: โรคไตอักเสบเฉียบพลัน	93
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคไตอักเสบเฉียบพลัน	100
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล :	
โรคไตอักเสบเฉียบพลัน	102
คำถามท้ายบทที่ 7	105
บทที่ 8 การพยาบาลเด็ก: โรคกลุ่มอาการเนโฟรติก	107
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคกลุ่มอาการเนโฟรติก	117
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล :	
กลุ่มอาการเนโฟรติก	123
คำถามท้ายบทที่ 8	132

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 9 การพยาบาลเด็ก: โรคกลุ่มอาการฮีโมไลติกยูรีมิก	133
ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวางแผนการพยาบาล:	
กลุ่มอาการฮีโมไลติกยูรีมิก	135
คำถามท้ายบทที่ 9	138
บทที่ 10 การพยาบาลเด็ก: ที่มีภาวะไตบาดเจ็บฉับพลัน	139
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะไตบาดเจ็บฉับพลัน	150
คำถามท้ายบทที่ 10	152
บทที่ 11 การพยาบาลเด็ก: โรคไตเรื้อรัง	153
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคไตเรื้อรัง	159
คำถามท้ายบทที่ 11	161
บทที่ 12 การพยาบาล: การรักษาด้วยการบำบัดทดแทนไต	163
ประเภทของการรักษาด้วยการบำบัดทดแทนไต	164
1. การล้างไตทางช่องท้อง	164
2. การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	166
3. การรักษาทดแทนไตแบบต่อเนื่อง	167
บทบาทของพยาบาล: แนวคิดการดูแลโดยใช้ผู้ป่วยเป็น	
ศูนย์กลางในการดูแลผู้ป่วยที่รักษาด้วยการบำบัดทดแทนไต	168
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กที่รักษาด้วยการ	
ล้างไตทางช่องท้อง	170
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเด็กที่รักษาด้วยการ	
ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	175
คำถามท้ายบทที่ 12	176
บรรณานุกรม	177
ดัชนี	189

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	ระบบทางเดินปัสสาวะ	2
ภาพที่ 2	กายวิภาคของไตเมื่อผ่าไตตามยาว	3
ภาพที่ 3	ส่วนประกอบของไตในระดับ คอร์เทกซ์ และเมดุลลา	4
ภาพที่ 4	ตำแหน่งของไตในเด็ก	6
ภาพที่ 5	ระบบเรนินแองจิโอเทนซินอัลโดสเตอโรน	11
ภาพที่ 6	เทคนิคการจัดเก็บปัสสาวะในทารกด้วยถุงเก็บปัสสาวะขนาดเล็ก ปราศจากเชื้อ (urine bag)	26
ภาพที่ 7	ภาวะที่มีไตข้างเดียว	32
ภาพที่ 8	หน้าพอดเตอร์ (potter facies) และแสดงการสร้างกระดูกมือที่ผิดปกติ	33
ภาพที่ 9	ไตอยู่ในตำแหน่งผิดปกติ	34
ภาพที่ 10	ไตมีรูปร่างเล็กกว่าปกติเปรียบเทียบกับไตขนาดปกติ	35
ภาพที่ 11	ไตรูปเกือกม้า	36
ภาพที่ 12	การมีท่อไตเกินทั้ง 2 ข้าง	37
ภาพที่ 13	ท่อไตเปิดผิดตำแหน่ง	39
ภาพที่ 14	แสดงความสัมพันธ์ของการเกิดปัสสาวะไหลย้อนกลับ ภาวะไตบวมน้ำและนิ่ว ในระบบทางเดินปัสสาวะ	40
ภาพที่ 15	ไตเป็นถุงน้ำ	63
ภาพที่ 16	ลักษณะทารกในกลุ่มอาการเนโฟรติกที่เป็นมาแต่กำเนิด	108
ภาพที่ 17	อาการบวมที่ใบหน้าและมือของเด็กป่วยอายุ 2 ขวบ ด้วยกลุ่มอาการเนโฟรติก	113
ภาพที่ 18	อาการบวมที่ท้องและอวัยวะเพศของเด็กป่วยเพศหญิงด้วยกลุ่มอาการเนโฟรติก	113
ภาพที่ 19	ตำแหน่งของสายหน้าท้อง (tenckhoff catheter) และอุปกรณ์การล้างไตทางช่องท้อง	165
ภาพที่ 20	เครื่องล้างไตทางช่องท้องแบบอัตโนมัติ (APD)	165
ภาพที่ 21	แสดงการล้างไตทางหน้าท้อง 3 ระยะ	173